

השעה היא שעת לילה מאוחרת. אני יושב ומתלבט, האם אין זו חוצפה מצדי לנסות ולהעלות דברים על דמותך? האם אין אני עלול לסלף בתאורי את כל מאווייך, את שאיפותיך והשקפותיך? שכן לא מרגיש אני את עצמי מוכשר לתאר את אותם רגעים שעברנו יחד בזמנים קשים. החל מאותה תקופה בקורסים עת היינו מתעוררים בבוקר ורק מבט אחד היה מספיק לנו כדי להבין זה לרוחו של זה. האם דברים קטנים מעין אלה יבין אדם מן הצד? לא, הוא לא יבינם! האם יבין הקורא את אותם רגעים שבילינו יחדיו בשמירות, קופאים מקור, מקפצים במקום ומתוודים זה לזה כפי שאין הדבר נעשה אפילו בין אחים? כמובן שגם זאת לא יבינו.

אני נזכר באותו רגע שבו ירדתי מהטנק כדי ללחוץ את ידך במקרה ולא נתראה יותר. היה זה לפני שנכנסנו לשדה הקרב. חייכנו, הסתכלנו זה בזה ולא רצינו להאמין כי הענין אמנם כה רציני. שטויות, אמרנו, ודאי נתראה אחרי המלחמה ונראה כמה טפשי היה כל זה. אולם המבט שבעינינו הסביר לי בדיוק את הרגשתך, את ידיעת המצב לאשורו, וגם את אי הרצון להאמין שהוא כה רציני. אילו היינו כעת יושבים ומשוחחים הרי שודאי היה מסתבר כי ראית מבט כזה גם בעיני שלי, שכן היה זה מבט שליווה את כולנו, היו אלה מחשבות שקיננו במוחו של כל אחד מאתנו. מאוחר יותר, כאשר שמענו כי לא נראה אותך יותר, לא האמנו, לא רצינו להאמין, חשבנו שאנו חיים במין עולם שהוא כולו הזיות, או אולי אנחנו סתם חולמים, אולי מישהו התלוצץ בקשר, זה לא יכול להיות, זה בלתי אפשרי, הרי רק כעת היינו ביחד. אולם זו היתה אמת. אתה לא חזרת יותר לפלוגתנו, לא שמענו עליך דבר. היו שראו את הטנק שלכם אך אותכם לא זיהו, איש לא ידע מה עלה בגורלכם. לילה לילה היינו יושבים וחושבים עליך. כל בדיחה שסיפרנו, כל מקרה שהעלינו הזכיר לנו אותך. פעמים מישהו היה מדבר או מחקה צורת דיבור בלשהיא, וזו היתה צורת דיבור שנהגת להשתמש בה אתה. בכל מקום, בכל דבר ראינו אותך. אי אפשר היה לברוח מדמותך. אי אפשר היה לשכוח אותך. פעמים היינו מתאספים כולנו ומתחילים לדבר על אלף ואחד דברים, תמיד היתה השיחה מסתיימת כך ובגורלך, בתקווה שאתה שבוי ועוד נזכה לראותך. שוב נוצר המצב של ידיעה אך חוסר רצון להאמין בעובדות האכזריות האלה.

היום, לאחר שאני יודע את שעלה בגורלך, אני יושב לי וחושב האם היה המאמץ כדאי? התכניות שתיכננת לגבי עתידך, האם היה כדאי לעבוד בשתי משמרות למען תוכל להשיג את מטרתך? לא אוכל לענות, ואינני יודע אם אני לא עושה זאת כעת. פעמים בא לך לומר "לכל הרוחות אחייה לי כעת כי מי יודע מה ילד יום" אולם במחשבה שניה אתה מיד מתפכח ומוצא כי חיי היומיום הם מלחמה לא פחות אכזרית שבה הושם הקץ לכל תקוותיך שלך.